

Skatteministeriet

2. oktober 2024
J.nr. 2023 - 5799

Til Folketinget – Skatteudvalget

Til udvalgets orientering vedlægges høringsskema samt de modtagne høringssvar vedrørende forslag til lov om forsvarerbistand og aktindsigt i administrative straffesager på skatteområdet (skattestraffesagsloven).

Rasmus Stoklund

/ Per Hvas

Organisation	Bemærkninger	Kommentarer
<p><i>Advokatsamfundet</i></p>	<p>Advokatrådet finder det meget positivt, at lovens formål er at styrke retssikkerheden for både borgere og virksomheder, herunder at man ønsker i) at fjerne begrænsningen af beskikkelse af forsvarer i sager vedrørende toldloven, ii) lette adgangen til aktindsigt og iii) muliggøre beskikkelse af forsvarer for juridiske personer.</p> <p>Advokatrådet henviser til, at det på side 10 i lovforslaget, pkt. 2.1.2, og side 21 blandt andet anføres om gældende ret: ”Aktindsigt forudsætter dog, at forsvareren angiver et nærmere formål med anmodningen.”</p> <p>Advokatrådet bemærker hertil, at der ikke bør stilles krav om angivelse af et nærmere formål for, at forsvareren kan få aktindsigt i sagens dokumenter. Advokatrådet anfører, at det ikke fremgår direkte af de enkelte bemærkninger til den nye § 6, men bør anføres.</p>	<p>Den citerede sætning fra lovforslaget »Aktindsigt forudsætter dog, at forsvareren angiver et nærmere formål med anmodningen« er en gengivelse fra en kendelse fra Højesteret om retsplejelovens § 729 a, stk. 3, og beskriver gældende ret. Kendelsen er omtalt i lovforslagets almindelige bemærkninger, bl.a. pkt. 2.1.2, hvortil der henvises.</p> <p>Det fremgår af lovforslagets almindelige bemærkninger, pkt. 2.2.2, at lovforslagets regel om en forsvarers adgang til aktindsigt bl.a. er udformet med afsæt i retsplejelovens § 729 a, stk. 3 og 4, af hensyn til ønsket om at bevare en tæt lighed med retsplejelovens regler.</p> <p>Det er vurderingen, at det også på dette punkt er mest hensigtsmæssigt at sikre ensartethed med retsplejelovens regler. På den baggrund fremgår det bl.a. af lovforslagets specielle bemærkninger til § 6 under beskrivelsen af den foreslåede ordning, at: »Det vil være en forudsætning, at en forsvarer angiver et nærmere formål</p>

Organisation	Bemærkninger	Kommentarer
	<p>Advokatrådet henviser til, at det på side 11 i lovforslaget blandt andet fremgår: ”Det beror på en ressourcæafvejning, herunder Skatteforvaltningens forventede tidsforbrug, om kopi af materialet »uden ulempe« kan fremstilles. Eftersom materialet typisk foreligger i digitalt format hos Skatteforvaltningen, ses det i praksis sjældent at være forbundet med ulempe at lave en kopi, der kan blive sendt til forsvareren i den administrative straffesag.”</p> <p>Advokatrådet bemærker hertil, at det uanset tidsforbrug ikke bør være muligt at begrænse forsvarerens adgang til sagens materiale. Der skal udleveres fuld kopi for at sikre, at borgeren eller virksomheden har mulighed for at varetage sine interesser. Forbeholdet fremgår direkte af ordlyden i den nye § 6, stk. 1, 2. pkt. Advokatrådet anfører, at dette bør ændres.</p> <p>Advokatrådet henviser til, at det på side 26 i lovforslaget fremgår: ”Det er vurderingen, at en forsvarers overlevering af materiale til den sigtede eller andre fortsat bør forudsætte, at forsvareren forinden har fået samtykke fra Skatteforvaltningen. Den sigtede eller andre må herefter ikke modtage materialet eller kopi heraf i sin besiddelse, overlades alene med det eller i</p>	<p>med anmodningen om aktindsigt, jf. hertil Højesterets kendelse i U 2021.1278 H.«</p> <p>Det fremgår af lovforslagets almindelige bemærkninger, pkt. 2.2.2, at på trods af den begrænsede betydning i praksis, foreslås forbeholdet videreført. Det skyldes for det første, at det også på dette punkt er fundet mest hensigtsmæssigt at bevare en tæt lighed med retsplejelovens tilsvarende bestemmelse. For det andet kan det ikke udelukkes, at der vil kunne opstå tilfælde, hvor det vil blive relevant at overveje, om udlevering af en kopi af materialet står i rimeligt mål med at fremstille kopien.</p> <p>Det fremgår nu af lovforslagets bemærkninger, at det digitale format indebærer, at det ikke i udgangspunktet vil kunne anses for at være forbundet med ulempe for Skatteforvaltningen at lave en kopi til forsvareren.</p> <p>Lovforslaget er justeret på dette punkt.</p>

Organisation	Bemærkninger	Kommentarer
	<p>øvrigt kunne råde selvstændigt over det.”</p> <p>Advokatrådet bemærker hertil, at anvendelsen af ordet »herefter« – dvs. efter samtykke fra Skatteforvaltningen – skaber forvirring, og sammenhængen mellem afsnittet på side 11 om samme emne og side 26 om muligheden for at udlevere materialet til sigtede, når Skatteforvaltningen har givet samtykke til ”udlevering”, synes ikke klar. Advokatsamfundet anfører, at dette bør præciseres nærmere i lovforslaget.</p> <p>Advokatrådet henviser til, at det på side 19 i lovforslaget fremgår, at det er vurderingen, at det ikke vil være hensigtsmæssigt at opstille en generel regel om, at det samlede beløb i et bødeforelæg skal kunne tale for at beskikke den sigtede en forsvarer.</p> <p>Advokatrådet bemærker hertil, at erfaringen viser, at administrative straffesager, der umiddelbart fremstår ukomplicerede, ofte viser sig at være mere komplicerede end først antaget, eksempelvis fordi faktum er anderledes end det umiddelbart fremstår, eller der er forældelsesmæssige problemstillinger, som først kommer for en dag efter nærmere undersøgelser.</p> <p>Advokatrådet anfører, at i sager med store beløb i bødeforlægget og deraf følgende store bøder er det særligt væsentligt, at forholdene bliver fuldt belyst, inden</p>	<p>Det er vurderingen på baggrund af praksis fra domstolene, at det samlede beløb i et bødeforelæg ikke i sig selv fører til beskikkelse af en forsvarer efter gældende ret. Der henvises til lovforslagets almindelige bemærkninger, pkt. 2.2.1, med eksempler fra retspraksis.</p> <p>Det fremgår af lovforslaget, at det ikke vurderes at være hensigtsmæssigt at opstille en generel regel om, at det samlede beløb i et bødeforelæg skal kunne tale for at beskikke den sigtede en forsvarer. I forlængelse heraf bemærkes, at hvis omstændighederne i den pågældende administrative straffesag i øvrigt er helt ukomplicerede, herunder i relation til bevisbedømmelsen, vurderes der ikke at være et tilstrækkeligt grundlag for at skulle beskikke en forsvarer i den administrative straffesag. Det er således forudsat, at omstændighederne i den administrative straffesag er »helt</p>

Organisation	Bemærkninger	Kommentarer
	<p>Skattestyrelsen træffer afgørelser i den administrative straffesag. Advokatrådet opfordrer derfor til, at der indføres et princip om, at det samlede beløb i et bødeforlæg i sig selv skal tale for, at der beskikkes en forsvarer for den sigtede.</p> <p>Advokatrådet anfører, at det på side 21 i lovforslaget fremgår, at formuleringen i retsplejelovens § 729 a, stk. 3, 1. pkt., hvorefter der er adgang til det materiale, der er tilvejebragt til brug for den sag, som sigtelsen angår, skulle være mere snæver end forsvarerbistandslovens formulering om materiale til brug for behandlingen af spørgsmål om strafansvar.</p> <p>Advokatrådet bemærker hertil, at dette ikke umiddelbart giver mening. Advokatrådet anfører, at navnlig med henvisning til U.2021.1278 H, hvorefter aktindsigt efter retsplejelovens regler omfatter alt materiale, forekommer det oplagt at anvende enslydende formulering i den nye lov, så der er konformitet mellem skattestraffesagsloven og retsplejelovens formulering.</p> <p>Advokatrådet anfører, at det på side 24 i lovforslaget fremgår, at der kan anvendes forsvarerpålæg, såfremt der verserer en anden straffesag. Som eksempel fremhæves bl.a. en verserende</p>	<p>ukomplicerede, herunder i relation til bevisbedømmelsen«.</p> <p>Det bemærkes, at det i alle tilfælde vil være retten, som efter en konkret vurdering af sagens beskaffenhed, sigtedes person og omstændighederne i øvrigt vil skulle træffe beslutning, om der er grundlag for at beskikke en forsvarer.</p> <p>På det henviste sted i lovforslaget fremgår overvejelserne om, hvorvidt ordlyden af lovforslagets regel om aktindsigt for en forsvarer skal videreføre ordlyden af forsvarerbistandslovens bestemmelse, eller om lovforslaget også på dette punkt skal være enslydende med retsplejeloven formulering.</p> <p>Det er generelt hensigten med lovforslaget at sikre tæt lighed med retsplejeloven, og lovforslagets bestemmelse er derfor formuleret med afsæt i retsplejeloven.</p> <p>Det bemærkes, at Skatteforvaltningens administration fortsat vil være i overensstemmelse med U.2021.1278 H.</p> <p>Muligheden for at anvende et forsvarerpålæg fremgår i dag af både forsvarerbistandsloven og retsplejeloven. Det foreslås at videreføre muligheden for at anvende forsvarerpålæg, da det er vurderingen, at</p>

Organisation	Bemærkninger	Kommentarer
	<p>administrativ skattestraffesag samtidig med en straffesag hos politiet.</p> <p>Advokatrådet anfører, at det er yderst uhensigtsmæssigt og retssikkerhedsmæssigt betænkeligt, hvis man som forsvarer er i besiddelse af denne viden og ikke kan drøfte det med sin klient.</p> <p>Advokatrådet anfører, at der lægges op til, at kriteriet for at meddele pålæg ønskes ændret fra ”undtagelsesvis” til ”nødvendigt”, svarende til formuleringen i den tilsvarende bestemmelse i retsplejeloven.</p> <p>Advokatrådet bemærker hertil, at et forsvarerpålæg alene bør have undtagelsens karakter, og Advokatrådet kan tilslutte sig bemærkningerne i lovforslaget om, at det forudsættes, at Skatteforvaltningen udviser betydelig tilbageholdenhed med at anvende forsvarerpålæg.</p>	<p>der fortsat vil kunne være administrative straffesager, hvor det vil være nødvendigt.</p> <p>Det bemærkes, at en forsvarer vil kunne indbringe spørgsmålet om Skatteforvaltningens anvendelse af et forsvarerpålæg for retten. Der henvises til lovforslagets specielle bemærkninger til § 4 under beskrivelsen af den foreslåede ordning.</p> <p>Det bemærkes endvidere, at der i lovforslagets almindelige bemærkninger, pkt. 2.2.2, er tilkendegivet en forudsætning om, at Skatteforvaltningen udviser betydelig tilbageholdenhed med at anvende forsvarerpålæg.</p> <p>Kriteriet for at meddele et forsvarerpålæg foreslås ændret fra »undtagelsesvis gør det påkrævet« til »nødvendigt«. Forslaget er bl.a. begrundet med, at det generelt er hensigten med lovforslaget at sikre tæt lighed med retsplejeloven, jf. også kommentaren ovenfor.</p> <p>Der henvises i øvrigt til lovforslagets almindelige bemærkninger, pkt. 2.2.2.</p>
<p><i>Dansk Erhverv</i></p>	<p>Dansk Erhverv har ingen bemærkninger.</p>	

Organisation	Bemærkninger	Kommentarer
<i>Dansk Industri</i>	Dansk Industri har ingen bemærkninger.	
<i>Danske Advokater</i>	<p>Danske Advokater hilser det velkomment, at lovforslaget tilsigter at styrke borgernes retssikkerhed. Det er Danske Advokaters vurdering, at der er tale om et generelt gennemarbejdet lovforslag.</p> <p>Danske Advokater anfører, at der igennem de seneste år har været en række eksempler på, at beskikkelse nægtes i mindre bødesager. Danske Advokater bemærker hertil, at uden at have noget større statistiske materiale er det Danske Advokaters vurdering fra konkrete sager, at det navnlig vedrører sager med et unddraget beløb på under 100.000 kr.</p> <p>Danske Advokater anfører, at afvisning af beskikkelse navnlig ud fra den undtagne beløbsstørrelse (på under 100.000 kr.) ikke er i overensstemmelse med retningslinjerne i betænkning 977/1983 side 95-98, hvor dette afvises, mens det modsatte – nemlig ikke-beskikkelse – i ukomplicerede sager om overtrædelse af kildeskattelovens § 74, blev anbefalet af udvalget.</p> <p>Danske Advokater anfører, at en rejst sigtelse vedrørende skattesvig eller momssvig efter skattekontrolloven eller momsloven oftest ikke</p>	<p>Der henvises til kommentaren til Advokatrådet ovenfor mht. det samlede beløb i et bødeforelæg.</p> <p>Der vurderes ikke at blive anvendt en beløbsgrænse på 100.000 kr. Der henvises til lovforslagets almindelige bemærkninger, pkt. 2.2.1, med omtale af eksempler på sager fra retspraksis, hvor forsvarerbeskikkelse blev afvist. Bødestørrelsen i to af sagerne var på hhv. 170.000 kr. og 310.000 kr.</p> <p>Det vil ifølge lovforslaget fortsat være retten, som på grundlag af sagens beskaffenhed, sigtedes person eller omstændighederne i øvrigt vil</p>

Organisation

Bemærkninger

vil være ukomplicerede sager, således som udvalget omtaler i betænkningens side 96ff. Vurdering af skyldsspørgsmålet i sagen vil i høj grad være en skatteretlig og materiel vurdering af grundlaget for afslag på registrering af virksomhed, skatteyderens personlige forhold samt ikke mindst gennemgang af og redegørelse for, hvorfor Skattestyrelsens afgørelse er korrekt eller forkert.

Danske Advokater anmoder om, at Skatteministeriet til brug for det videre lovforarbejde indhenter oplysninger om, i hvilket omfang anmodninger om forsvarerbeskikkelse i administrative skattestraffesager er blevet afslået af domstolene inden for de sidste 5 år. Dette gerne med en opdeling i forhold til de enkelte retter. Danske Advokater stiller sig til rådighed for en drøftelse af det indhentede materiale og anfører, at det statistiske materiale bør tillige fremgå af lov-bemærkningerne.

Kommentarer

skulle beslutte, om der skal ske beskikkelse af en forsvarer.

Det fremgår af lovforslagets almindelige bemærkninger, pkt. 2.2.1, at ved »sagens beskaffenhed« forstås faktiske komplikationer eller sagens retlige karakter, ligesom det fremgår, at begrebet »sigtedes person« bør fortolkes bredt.

Det bemærkes, at »sagens beskaffenhed, sigtendes person og omstændigheder i øvrigt« udgør de samme hensyn, som følger af retsplejelovens § 732, stk. 1. Det er derfor forventningen, at retten, ud over hvad der følger af lovforslagets bemærkninger, vil kunne inddrage praksis fra anvendelse af retsplejelovens regel i sin vurdering af, om der er grundlag for at beskikke en forsvarer.

Det vurderes umiddelbart, at det ønskede statistiske materiale vil have begrænset værdi, bl.a. fordi rettens beslutning i spørgsmålet om forsvarerbeskikkelse er foretaget efter en konkret vurdering. Det bemærkes, at dette foreslås videreført.

Der er på denne baggrund ikke taget skridt til nærmere undersøgelse af, om det er muligt at indhente materialet.

Organisation	Bemærkninger	Kommentarer
<p><i>Danske Solosehstændige (DS)</i></p>	<p>DS ønsker at udtrykke støtte til lovforslaget om retten til beskikket forsvarer under Skatteforvaltningens behandling af administrative straffesager.</p> <p>DS anerkender og bifalder de initiativer, der er foreslået i lovforslaget, som sikrer bedre retssikkerhed for både borgere og juridiske personer/virksomheder. DS finder det særligt positivt, at det nu foreslås, at ikke kun borgere, men også virksomheder får mulighed for at få beskikket en forsvarer.</p> <p>DS ser det som et stort fremskridt, at der lægges op til, at personer uden forsvarer sikres ret til aktindsigt i det materiale, som Skatteforvaltningen har tilvejebragt, da det vil styrke den enkeltes mulighed for at forsvare sig på en retfærdig og oplyst måde, som DS mener er essentielt for retssikkerheden.</p> <p>DS støtter den ændring, som foreslås om overtrædelser af toldlovgivningen, hvor muligheden for at få beskikket en forsvarer nu også bliver tilgængelig. DS anfører, at denne ændring vil være med til at sikre, at også solosehstændige, der opererer inden for toldområdet, får en fair og retfærdig behandling</p>	<p>Lovforslaget indebærer ikke en ret til, men en mulighed for at få beskikket en forsvarer under Skatteforvaltningens behandling af administrative straffesager. Det vil efter lovforslaget fortsat være domstolene, som vil skulle træffe beslutningen, om der skal ske beskikelse af en forsvarer.</p>

Organisation	Bemærkninger	Kommentarer
	<p>i sager, hvor der kan pålægges administrative straffe.</p> <p>DS vil på vegne af sine medlemmer gerne udtrykke fuld opbakning til de foreslåede ændringer. DS mener, at lovforslaget er et vigtigt skridt i retning af at styrke retssikkerheden for soloselvstændige og mikrovirksomheder, og DS ser frem til at se det blive implementeret.</p>	
<i>Dommerforeningen</i>	<p>Dommerforeningen anfører, at lovforslaget ikke giver anledning til bemærkninger i forhold til de foreslåede regler, som i vidt omfang viderefører det allerede gældende og derudover tilføjer yderligere retsgarantier.</p> <p>Dommerforeningen finder dog anledning til at bemærke, at den foreslåede udvidelse af retten til forsvarerbeskikkelse må forventes også at medføre meromkostninger hos domstolene i form af et øget antal sager om beskikkelse. Dette ses ikke omtalt i forslaget, og forslagets bemærkninger giver ikke grundlag for at vurdere omfanget nærmere.</p>	<p>Der henvises til høringssvaret fra Domstolsstyrelsen for et skøn over omkostningerne.</p>
<i>Domstolsstyrelsen</i>	<p>Domstolsstyrelsen vurderer på det foreliggende grundlag, at lovforslaget vil medføre merudgifter for retterne på ca. 0,2 mio. kr. årligt (2024-pl). Skønnet er behæftet med en vis usikkerhed.</p>	<p>Lovforslaget er justeret, så de skønnede udgifter fremgår af pkt. 3 i de almindelige bemærkninger.</p>

Organisation	Bemærkninger	Kommentarer
	<p>Domstolsstyrelsen vurderer, at den estimerede årlige merudgift på 0,2 mio. kr. kan afholdes inden for domstolenes eksisterende økonomiske rammer.</p>	
<p><i>Erhvervsstyrelsens Område for Bedre Regulering (OBR)</i></p>	<p>OBR vurderer, at lovforslaget ikke er erhvervsrettet og har derfor ingen bemærkninger.</p>	
<p><i>FSR – danske revisorer</i></p>	<p>FSR – danske revisorer har ingen bemærkninger.</p>	
<p><i>Skatterevisorforeningen</i></p>	<p>Skatterevisorforeningen har ingen bemærkninger.</p>	